

Na 37. milanskem velesejmu

Odmevi gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo - Številna udeležba tujih držav

Predsednik republike Giovanni Gronchi je preteklo nedeljo svečano odprl 37. mednarodni sejem v Milanu. Predsednika je na sejmu sprejel, poleg številnih drugih osebnosti, predsednik senata Merzagora. Na svečanosti je predsednik sejma inž. Coggi poudaril zlasti pomen milanske prireditve v novih razmerah, ki so nastale po ustanovitvi Skupnega evropskega trga. Inž. Coggi je tudi naglasil pomen razstave opreme in naprav za izkoriščanje jedrske energije, ki obsega tri paviljone na površini 6200 kv. metrov. Spregovoril je tudi minister za industrijo in trgovino, dr. Colombo, ki je govoril o današnjih gospodarskih razmerah. Deljal je, da predstavljata najvažnejšo gospodarsko silo današnja stopnja tehničnega razvoja in pa nujnost tekmovalnosti za doseg vedno novih trgov v tujini.

RAZNI »DNEVI« STROK IN DRZAV

Ze prvi dan je bilo občinstvo na sejmu zelo številno. Lepo vreme je prisklalo v »svetovno izložbo«, kakor pravijo sejmu, izredno mnogo domačinov in tujcev. V sklopu strokovnih srečanj je bil najprej »Dan kemije«. Nato je bil Dan pekovi, ki so se ga udeležili industriji te stroke iz vse Italije. Med izvajanjem dnevnega reda je predsednik Zdrženja milanskih pekovi opozoril, da je krh edina vrsta hrane se »kontrolirana« Italiji.

Glede odmere davkov je govornik naglasil, da prav zaradi tega bi bilo potrebno, da se vse pekarske uvrstijo ne več v industrijo, temveč med obrtna podjetja.

Na sejmu sledijo še dnevi, posvečeni razstavljanjem državam, ki jih je cela vrsta. Razstavljajo namreč Argentina, Avstrija, Belgija, Kanada, Češkoslovaška, Danska, Nizozemska, Etiopija, Finska, Francija, Zahodna Nemčija, Vel. Britanija, Grčija, Indija, Jugoslavija, Libija, Luksemburg, Maroko, Mehika, Monakovo, Norveška, Portugalska, Združena arabska republika, Rumunija, Dominikanska republika, Pakistan, Poljska, San Marino, Somalija, Španija, Švedska, Svica, Turcija in Madžarska. Na sejmu manjkata velika: Sovjetska zveza in Združene ameriške države.

GRONCHI V JUGOSL. PAVILJONU

Po odprtju sejma je predsednik Gronchi najprej obšel palačo tujih držav. Ustavil se je tudi v jugoslovanskem paviljonu, kjer sta ga sprejela jugoslovanski veleposlanik Javoršnik in stalni predstavnik Zvezne zunanjetrgovinske zbornice v Beogradu Srečko Rihter. Na skupno število razstavljal-

cev (13.000) je na sejmu 43 jugoslovanskih podjetij. Na prvi pogled učinkuje jugoslovanski paviljon zelo ugodno. Paviljon, ki ga je zamislil arhitekt A. Saletić, je okusno opremljen in dopušča popoln pregled razstavljenega blaga. Postavilo ga je podjetje Export projekt iz Ljubljane. Paviljon zavzema isto površino kakor lani. Aranziral ga je B. Stanković iz Beograda, ki je poskrbela za organizacijo jugoslovanskega paviljona, predstavljata Branka Jevojević in Rade Ostojić.

MOCNA UDELEŽBA JUGOSLOVANSKIH PODJETIJ

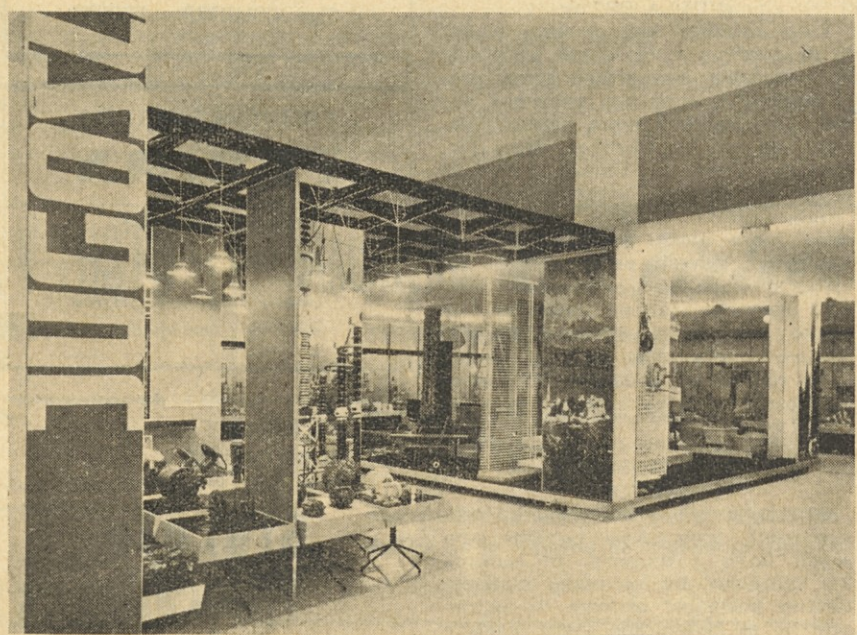
Jugoslovanska podjetja razstavljajo opremo za električno industrijo (Rade Končar — Zagreb, Elektrotehna — Maribor, Mašinimpex — Zagreb), pohištvo (Šipad — Sarajevo, Exportdruvo — Zagreb), kože in kožno galanterijo (Toko — Domžale, Der-

ti tovarne Progres iz Zrenjanina, Livnica železa i tempera iz Kikinde ter Potišje — Ada in sicer skupno 16 strojev. »Tovarnica traktorov i mašin« iz Rakovice razstavlja dva dieslova motorja.

Stroji za obdelavo lesa pa so razstavljeni posebej v paviljonu št. 19. Za posamezne proizvode je bil odrejen sejemski kontingent. Tako za ribe, konzerve, mesne proizvode, kožno galanterijo, dieslove motorje, obrtne izdelke, steklo in razne stroje.

Jugoslovanska podjetja so letos poudarila zlasti razstavo industrijskih izdelkov, ker hoče pospešiti izvoz v Italijo prav teh izdelkov.

Letošnja razporeditev in izbor razstavljenega blaga v jugoslovanskem paviljonu dajeja večji poudarek industrijskim izdelkom kakor prejšnja leta. To je povsem v skladu s sedanjimi nameni jugoslovanske zunanje trgovine, da namreč poleg izvoza tradicionalnih

Jugoslovanski paviljon na velesejmu

ma — Zagreb, Centrotekstil — Beograd, Tobus — Ljubljana), preproge (Kooperativa — Skopje, Ponišavlje — Piro), izdelke folkloristične in obrtne narave (Dom — Ljub., Rukotvorine — Zagreb, Narodna radinost — Beograd), glasbila (Muzička naklada — Zagreb), tekstil in trikotažo (Centrotekstil — Beograd), železarnstvo (Boris Kidrič — Sibenik, Impol — Slov. Bistrica, Valjaonica bakra — Sevojno), prehranjevalno industrijo (Sljeme — Zagreb, Gavrilović — Petrinja, Delamaris — Izola, Gjuribor — Zagreb, Bosna plod — Sarajevo), industrijo stekla in porcelana (Kemikalija — Zagreb, Kemijaimpex — Ljubljana, Vardar — Skopje, Tovarna stekla — Pančevo), vino in likerije (Slovenjavo — Ljubljana, Navip — Beograd, Bosnaplod — Sarajevo, Maraska — Zadar) ter knjige, časopise in turistične (Jugoknjiga — Beograd). »Industrija mašin« razstavlja proizvode tovarne Aksenija Spasić — Zaječar, Tovarnica strojeva — Belišće in Žičnica — Ljubljana. Podjetje »Prvomajska« iz Zagreba razstavlja stroje za obdelavo kovin. V okviru »Invest-Import« iz Beograda razstavljajo tu-

metijskih proizvodov pospeši izvoz industrijskih izdelkov in izdelkov. Predstavni pristojni jugoslovanskih gospodarskih organizacij nenehoma podarjajo te načrte. Tudi na razgovorih, ki bodo med predstavniki Jugoslovanske - italijanske trgovinske zbornice v Beogradu in Italijanske - jugoslovanske trgovinske zbornice v Milanu ob priliki velesejma, bodo te jugoslovanske želje posvetile veliki pozornosti.

Jutri, to je 21. aprila bo »jugoslovanski dan«, ki bo posvečen tudi razgovorom med predstavniki gospodarskih organizacij obeh držav. Ob tej priložnosti je prišlo v Milan tudi močno jugoslovansko odposlanstvo, ki ga vodi predsednik Zveznega komiteja za zunanjo trgovino Ljubo Babić; Jugoslovansko - italijansko trgovinsko zbornico v Beogradu predstavljajo njen predsednik inž. Filip Knežević, podpredsednik inž. Prvoslav Raković, nadalje inž. Miloš Vehoar (glavni tajnik Trg. zbornice LR Slovenije), G. Golubović (ravnatelj »Zmaj«) in tajnik zbornice Ksto Zoričič. Odprtju velesejma sta prisostvovala tudi G. Košmerlj, drž. tajnik za blagovni promet LRS in G. Valč, predsednik Trg. zbornice LR Slovenije.

NADURNO DELO PREPOVEDANO.

Ministrstvo za delo je prepovedalo delavcem ladjedelnic Felszej vsako nadurno delo, in sicer zaradi tega, ker delo v ladjedelnicah v zadnjem času vedno bolj pomena in je moralo ravnateljstvo številne delavce odpustiti.

Raziskovanje morja s televizijo

Pomembni uspehi Inštituta v Rovinju

Inštitut za biologijo morja v Rovinju je začel raziskovati morsko dno s televizijsko kamero. Raziskovanje je dalo dragocene podatke o življenju na morskem dnu. Ti podatki pa so v nekaterih primerih nasproti dosedanjim zaključkom biologov. S pomočjo televizijske opreme, ki jo je nalašč za to izdelal Inštitut za elektrotehno iz Ljubljane, so ugotovili, da je gostota naseljenosti na morskem dnu povsem drugačna, kakor se je doslej mislilo.

Pobudo za raziskovanje morskega dna s pomočjo televizije je dal ravnatelj Inštituta za biologijo morja v Rovinju prof. dr. Miroslav Zej, ki je tudi obvestil o uspehih članice Mednarodne komisije za študijsko raziskovanje Sredozemskega morja, ki je nedavno zasedala v Monakovem in kateri je prisostvoval tudi kot poslanec Akademikega sveta FLR.

Biologi so z velikim zanimanjem proučili nove podatke, ki jih je dal na razpolago Inštitut za biologijo morja v Rovinju, ker je to prvi poskus podobnega raziskovanja na Jadranskem morju in na Sredozemlju, ter so ti prvi rezultati pokazali, v kakšni meri so bili dosedanja načini raziskovanja morskega dna zanesljivi. Ob tej priliki so biologi iz držav okoli Sredozemskega morja izrazili priznanje jugoslovanskim znanstvenikom za pomembne podatke in o njih je pohvalno pisal tudi francoski tisk.

Televizijska oprema sestoji iz kamere za snemanje, ki je nameščena v neprodušnem okviru; v tem sta tudi dva žarometi, ki razsvetljujejo morsko dno v večjih globinah.

Na raziskovalni ladji je sprejemnik, ki je spojen s podvodno kamero s posebno žico. Slika z morskega dna lahko vidijo ne samo na ladji, temveč tudi v laboratoriju in še drugod.

Jugoslavija ne more pristopiti k EST

Izjava podpredsednika E. Kardelja

Pariški »France Observateur«, ki ga izdajajo francoski socialisti, je priobčil nedavno razgovor s podpredsednikom jugoslovanske vlade Edvardom Kardeljem o evropski gospodarski »integraciji« (združevanju), in sicer pod naslovom »Jugoslavija pred Evropskim skupnim trgovcem«. Vprašanja in odgovori zavzemajo v listu celo stran; zato bomo iz njih skušali podati le glavno vsebino.

Podpredsednik Kardelj je v svojem odgovoru zlasti naglasil veliko protislovje, ki vlada v idejni zasnovi sedanjega evropskega gospodarskega združevanja. Obstaja nevarnost, da tesno gospodarsko združevanje šestih evropskih držav dovede do gospodarskega zaprtja bloka, ki bi se ločil od drugih držav ter bi sam ne mogel razviti svojega gospodarstva, ker bi bil osamljen; njegova proizvodnja bi se ne mogla razviti, če ne bi mogel svojega blaga prodajati ostalemu svetu. Le evropsko delavsko gibanje lahko preusmeri sedanjo smer zahodnega evropskega združevanja, toda samo zahodnoevropsko gospodarsko gibanje ne more izvršiti zaželenih preorientacij zahodnoevropskega združevanja.

Gospodarsko združevanje mora težiti za racionalno razdelitvijo dela in ne za gospodarsko avtarhijo. Gospodarska racionalizacija bo lahko dosegla svoj končni cilj samo, ako si delavski razred zagotovi absolutno nadzorstvo nad delitvijo dobička. Dopusniti je treba razvoj raznih gospodarskih sistemov in gospodarska integracija mora pomeniti dejansko uresničeno načela sožitja (koeksistence) v gospodarstvu.

Avtomobilska proizvodnja v Jugoslaviji

V Jugoslaviji proizvajajo motorna vozila pet tovarni, in sicer »TAM« v Mariboru, »TOMOS« v Kopru, »FAP« v Pribroju, »21. maj« v Rakovici in tovarna avtomobilov v Kragjevcu. Lansko leto so tovarne izdelale 7500 motornih vozil, ne včevši motorna kolesa. Istočasno je Jugoslavija uvozila okrog 6000 motornih vozil. Tovarna »TOMOS« v Kopru je z lanske dograditve dosegla letno zmogljivost 36.000 motornih koles, tovarna v Pribroju izdeluje okrog 1000 avtomobilov na leto in ko bo polnoma dograjena, bo dosegla zmogljivost 3600 vozil; tovarna v Kragjevcu izdeluje 500 lahkih tovornikov na leto in se še dopolnjuje. »21. maj« v Kopru je v lanskem letu dosegla letno zmogljivost 36.000 motornih koles, tovarna v Pribroju izdeluje okrog 1000 avtomobilov na leto in ko bo polnoma dograjena, bo dosegla zmogljivost 3600 vozil; tovarna v Kragjevcu izdeluje 500 lahkih tovornikov na leto in se še dopolnjuje. »21. maj« v Kopru je v lanskem letu dosegla letno zmogljivost 36.000 motornih koles, tovarna v Pribroju izdeluje okrog 1000 avtomobilov na leto in ko bo polnoma dograjena, bo dosegla zmogljivost 3600 vozil; tovarna v Kragjevcu izdeluje 500 lahkih tovornikov na leto in se še dopolnjuje.

Proizvodnja avtomobilov v Kragjevcu. Uprava tovarne »Crvena zastava«, ki proizvaja avtomobile na podlagi licence FIAT, je sporočila, da bo morala pospešiti proizvodnjo osebni avtomobilov, da bi vsaj deloma ustregla domačemu povpraševanju. Tovarna izdelala okoli 5000 vozil na leto, kar je znatno premalo. Zato ima v načrtu gradnjo nove tovarne, potem naj bi letna proizvodnja narasla na 35.000 vozil. Največje povpraševanje je po tipu »Fiat 600«. Ko bo stekla nova tovarna, bodo v Jugoslaviji proizvajali po 20.000 Fiatovih 600 na leto.

ZA VSAK PRIMER. Zahodnonemško Ministrstvo za prehrano je pozvalo nemške gospodinjice, naj si pripravijo zalogo živil za en teden.

Napori, ki so bili dosedaj izvršeni na področju krajevnega združevanja, morajo biti samo stopinja; ki naj dovede do svetovne integracije; toda te integracije ni mogoče doseči, ako ostane še nadalje prepad med bogatimi in revnimi deželami na svetu. Delavski razred mora k programu gospodarske združitve dodati še borbo za zmago socializma. Z gospodarsko pomočjo je treba dvigniti zaostale dežele; kajti ne moremo si zamisliti demokratične in napredne integracije med ubogimi in bogatimi.

Zaradi sedanje zasnove Evropske gospodarske skupnosti (šestih držav) ne more Jugoslavija pristopiti k njej. Sama občuti negativne posledice Evropskega skupnega trga ter si z dvostranskimi razgovori z zapadnimi evropskimi državami prizadeva, da bi odstranila ovire, ki nastajajo za njeno zunanjo trgovino. V tem pogledu tudi uspeva. Države Evropske gospodarske skupnosti se zapirajo v okvir svojih meja, medtem ko zahteva racionalna uporaba sodobnih tehničnih pridobitev široka gospodarska področja ter razširjenje meja. Države Evropske gospodarske skupnosti si prizadevajo, da bi sprostile vzajemno notranjo trgovino, toda nosproti ostalemu svetu se zapirajo. Jugoslavija ne more pristopiti k takšnemu gospodarskemu sistemu, pač pa bi sodelovala pri evropski gospodarski skupnosti, ki ne bi imela značilnosti kakršnega koli bloka.

Podpredsednik Kardelj je naglasil, da živimo v Evropi kakršna je ter da moramo pospeševati gospodarsko sodelovanje in sodelovati z gospodarskimi sistemi, kakršni so. Zato se bo Jugoslavija prizadevala, da bo utrdila svoje stike z gospodarskimi sistemi zahodnih držav.

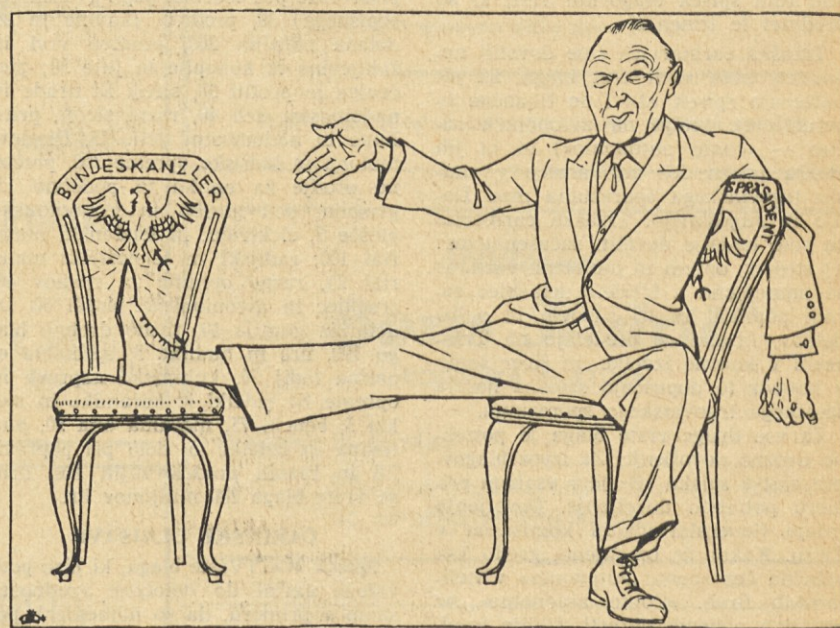
V smislu istih načel sedanje Jugoslavija tudi vprašanje sodelovanja z Vzh. Evropo, to je s »Comecom«, oziroma Svetom za vzajemno gospodarsko pomoč. Ob koncu je podpredsednik Kardelj naglasil, da je naloga evropskega delavskega gibanja — na Zahodu kakor na Vzhodu — da se bori proti razkolu Evrope na dva bloka.

Višje plače, višji davki

Te dni je italijanska vlada sprejela vrsto sklepov, ki se nanašajo na zboljšanje gnetnega položaja državnih uslužbencev. Po dolgih pogajanjih s sindikalnimi organizacijami so bila nekatera izboljšanja sprejeta. Tako bodo državni nameščenci od 1. julija 1959 prejeli še dodatke po 1500 lir mesečno za ženo in starše, če so v breme nameščenca, in za otroka do 14. leta. Za vsakega otroka od 14. do 21. leta starosti pa bo nameščenec prejemal po 2000 lir mesečno. Upokojenec bo dobil dodatke po 1500 lir mesečno za ženo in za vsakega nedoročlega otroka. Samim nameščencem bodo priznali povisek 6% na znesek 40.000 (odnosno 32 tisoč pri pokojnikih).

Vsa ta izboljšanja pomenijo za državne blagajne izdatke 90,2 milijarde lir v tekočem finančnem letu.

Vlada je odredila tudi višje, iz katerih se bo črpal denar za kritje omenjenih izdatkov. Cigaretam so povišali ceno za povprečno polovico lire pri cigaretah. Cirkulacijski davek za avtomobile, katerih motor presega 1100 kub. cm. bo znatno višji. Povišani je bil tudi prometni davek (IGE) za čajne salone, plesne dvorane, klube itd. Prav tako bodo plačevali višji davek restavracij, kavarn in luksuzni barji, brivnice in luksuzni česalni saloni. Tarife televizijskih in radijskih aparatov ostanejo sicer na prejšnji ravni, vendar bo delež, ki pripada državi, odslej večji. Prav tako bo država odrgala večji delež denarja, ki se tedensko nabira v zvezi s športnimi in loterijskimi stavami.

Ze zadnjič smo poročali, da se je sedanjí nemški kancler dr. Konrad Adenauer odločil, da kandidira za predsednika republike, ter se s tem odpove kanclerskemu mestu, ki je s političnega vidika vsekakor pomembnejše. Kancler je dejal, da bo lahko tudi s svojega novega mesta odločujoče vplival na razvoj političnega življenja in seveda tudi na zunanjo politiko, ker je vloga predsednika države pomembnejša, kakor državljeni splošno sodijo. Zanimivo je, da se sedanjí predsednik prof. Heuss ne strinja popolnoma s Adenauerjevim glediščem v tem pogledu in da mu je to svoje mnenje tudi sporočil pisмено.

Nemški karikaturnist prikazuje Adenauerja kot politika, ki bi rad sedel na dveh stoli, to je, ki bi rad ohranil kanclersko mesto in hkrati zavzel položaj prvega državljana zahodnonemške republike. Zdi se, da se kanclerje-

va zvezda nagiblje k zatonu, ker si je dr. Adenauer s svojo nepopustljivostjo glede reševanja nemškega vprašanja precej odtujil Angleže in Američane. Med njegovimi nasprotniki je tudi predsednik nemškega parlamenta Gerstermaier, ki se prizadeva, da bi le prišlo do stvarnih pogajanj s Sovjetsko zvezo glede nemškega vprašanja. Dr. Adenauer je bil nepopustljiv tudi glede vzhodne meje nasproti Poljski. Neki nemški novinar je v opisu svojega potovanja po Poljskem omenil, da se je dr. Adenauer ob neki priložnosti ognil s plaščem nemških viteзов, ki so se v srednjem veku borili proti Poljakom in drugim Slovanom ter so bili pobudniki znanega nemškega »Drang nach Osten« (prodiranje na vzhod).

Adenauer je zdaj na političnih v Cadenabli v Italiji, kjer ga bosta te dni obiskala predsednik vlade Segni in pa nemški zunanji minister von Brentano.

Človek in barve

V letih 1957 in 1958 sta bila v okviru padovanskega velesejma prirejana dva vsedravska kongresa, na katerih so domači strokovnjaki in gostje iz tujine razpravljali o odnosih človeka do barve. Na prvem kongresu so bile razstave pod geslom »Barva v človeškem okolju«. Naslednje leto pa je drugi vsedravní kongres posvetil svojo pozornost pomenu barve za varnost v obrtniških in industrijskih obratih ter v prometu.

Pred nedavnim je INCO, (Vsedravní institut za barve — Istituto nazionale del colore) s sedežem v Padovi v knjižni obliki priobčil razpravo 1. in 2. kongresa ter tako predstavil javnosti zanimiva izvajanja kongresistov. Knjiga vsebuje 42 poročil strokovnjakov, namreč arhitektov, fiziologov, juristov in drugih izvedencev, ki nas seznanjajo s širokim področjem mlade vede, katere si je za dala nalogo preučevati vpliv barve na naše okolje. Vedeti moramo namreč, da nam je bila do nedavnega barva le lepotilno sredstvo in arhitekti ter graditelji strojev so med posameznimi barvami izbirali le po svojem lastnem občutku, želeč ustvariti primerno harmonijo raznih barvnih tonov. Ta empirizem pa je za nami. Prečelja stavba, stene naših domov, uradov in delavnic, kakor tudi oblija strojnih naprav dandanes ne prekrivamo s katerikoli barvami oziroma s tistimi, ki ustrezajo našemu osebnemu okusu, temveč je izbira barv strogo navezana na izsledkih znanstvenega proučevanja. Kaj nam pravi znanost o barvah in človeku

podajajo na zanimiv način omenjena predavanja.

Med raznimi deli zasledimo 53 strani objavljenega razpravo *Jugoslovanskega profesorja dr. Antona Terstenjaka*, ki poroča o psiholoških učinkih barve. Kongresa sta se udeležila tudi dva ugledna Tržačana, namreč arh. prof. N. Rogers, ki prebiva v Milanu, ter v Genovi delujoči arh. G. F. Pulitzer.

Zeleč orisati vsebino tega zanimivega knjižnega dela, navajamo v sintetični obliki naslove nekaterih razprav: Biološko-higienski izgled barve. Barva v človeškem okolju, v šoli, pri prevoznih sredstvih na prosti in na morju, v trgovinah, vrtovih in arhitekturah. Kromatinski odnosi in učink. Organska barvila. Barva kot varnostni signal v delovnih obratih. Vzroki, ki zmanjšajo učinkovitost barvnih signalov. Barva in varnost cestnega prometa itd.

INCO — Istituto Nazionale del Colore: »Atti ufficiali del 1. e 2. Congresso del Colore (Il Colore nell'ambiente Umano — Colore e Sicurezza)«. Editrice Fiera di Padova. 574 strani s številnimi razpredelnimi in fotografijami. Cena 2.500 lir.

naseenje

Porok kruha in svobode

»Ko bi vedeli, kako lepo je te dni na naši ogradi. Vse je v cvetju: hruske, česnje, česnje, cimri in raseleja; breskve in marelice so še odcelete. Vse cvete in zeleni. Pridite vendar enkrat k nam, da Vas popeljem na njivo!«

To je bilo tiste dni sredi aprila, ko še ni nastopilo deževno vreme z vetrov in ko sta bila Breg in Tržaški krasi pokrita s tisoči in milijoni cvetov vseh barv, ki so stisnjeni drug poleg drugega silili k soncu. Iz Iran nadalje Venezuela in 35 večjih petrolejskih podjetij imajo v Kairu svoje predstavnike. Na konferenci so bile izrečene ostre besede proti zahodnim družbam; postavljena je bila tudi zahteva, da družbe revidirajo svoje pogodbe in priznajo arabskim državam večji delež na dobičku. Toda kljub temu prevladuje mnenje, da velike družbe ne bodo pristale vsaj v tem trenutku na nove arabske zahteve.

Zanimivo je, da je venezuelsko odposlanstvo prišlo v stik s predstavniki arabskih petrolejskih vrelcev ter se z njimi pogajalo glede omejitve petrolejske proizvodnje pač z namenom, da bi z omejitvijo dosegli trdnjše cene petroleja. Predstavniki arabskih podjetij so izrazili svojo pripravljenost, da ugodijo želji Venezuele.

NEMSKO ZLATO ZA ANGLIJO

Bonnska vlada je v marcu plačala Angliji 34,5 milijona funtov sterlingov v zlatu; 12 milijonov prispeva Zahodna Nemčija za vzdrževanje angleških čet v Zah. Nemčiji. Ostalih 22,5 milijona funtov sterlingov pa predstavljajo prvi obrok celotne vsote 50 milijonov, ki jo bo nemška vlada vložila za nakup vojaškega materiala na Anglijskem. Rezerve zlata in tujih valut na področju funta sterlinga so kljub temu vplačili v marcu nazadovale za 6 milijonov funtov sterlingov. To pa zaradi tega, ker je Anglija plačala Mednarodnemu denarnemu skladu vsoto 200 milijonov dolarjev kot delno povračilo posojila iz leta 1956, ki je znašalo 561 milijonov dolarjev.

SODELOVANJE MED KRUPPOM IN JAPONSKO

Nemški industrijec Alfred Krupp je odpotoval z letalom na Japonsko kjer se bo sestel z japonskimi industrijci, da bi se dogovorili glede sodelovanja z japonskimi podjetji v Aziji.

»In kasneje so mi še pripovedovali znanci o tem kmetu, ki je pravzaprav tako veljubil zemljo šele, ko se mu je željenje nagnilo proti zatonu in je dosegel pokojnikovo v drugem poklicu — da je torej prav on v svojem usnem testamentu svojem priporočil tudi ogrado s temle besedami: Glejte, da jo boste obdelovali skrbno, kakor sem jo jaz. Se v grobu ne bom mirno počival, ako jo boste zanemarjali in dopustili, da jo preraste robita...«

Človek bi moral imeti krepkeje pevo znaki o tem kmetu, ki je pravzaprav tako veljubil zemljo šele, ko se mu je željenje nagnilo proti zatonu in je dosegel pokojnikovo v drugem poklicu — da je torej prav on v svojem usnem testamentu svojem priporočil tudi ogrado s temle besedami: Glejte, da jo boste obdelovali skrbno, kakor sem jo jaz. Se v grobu ne bom mirno počival, ako jo boste zanemarjali in dopustili, da jo preraste robita...«

Maloko kakor ta kmet, ki je dočel vel burne čase dveh vojn in fašistične vladavine, katera ga je za dolga leta prisilila na življenje v tujini, bo le ve, da je lastna zemlja najtrdnjše ští porok kruha in svobode.

Kontingenti za obmejno trgovino

Italijansko Ministarstvo za zunanjo trgovino je objavilo pravilnik, po katerem se bo razvijala trgovinska izmenjava med Trstom in obmejnimi področji Buje, Koper, Sežana in Nova Gorica do 14. jan 1960. Istočasno je objavilo tudi spisek blagovnih vrst, ki so predmet te izmenjave.

Tržaška carinarnica sme dovoliti neomejen uvoz vseh vrst blaga, ki jih naštevata spisek »A« (vse finančne operacije se vršijo na avtonomen račun — »conto autonomo«) in ki jih Italija uvaža čez carinarnico v smislu trgovinskega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. Tržaška carinarnica sme nadalje dovoliti začasn uvoz: a) strojev, oprem in motornih vozil, ki so namenjena v tržaške delavnice za radiopopravi in b) surovin in polizdelkov, ki naj se predelajo na Tržaškem v končne izdelke, in sicer samo v kolikor to dopušča splošna načela splošnega trgovinskega sporazuma.

Za vse druge vrste blaga je potreben uvozno dovoljenje. Za izvoz blagovnih vrst v spisku »B« je v vsakem primeru potrebno dovoljenje. Dovoljenja izdaja Generalni vladni komisariat v Trstu. Kakor že omenjeno, gredo vsa vplačila čez »conto autonomo« v italijanskih lirah. »Conto autonomo« ne priznava nobenih obresti. Italijo predstavlja tržaška podružnica »Banca di Italia«, Jugoslavijo pa »Jugoslavenska izvozna i kreditna banka«.

Za Gorico in okolico veljajo povsem ista pravila, le spisek blaga so objavljene posebej.

UVOZ Z JUGOSLOVANSKIH PODROČIJ V TRST

Navajamo spiske veljavne za tržaško carinarnico: **Spisek »A«** — Blago, ki ga Trst uvaža iz jugoslovanskih obmejnih krajev, v milijonih lir:

sveže gobe, jagode in borovnice 7, suhe gobe 5, kislje zelje 10, sveže sadje 30, sveža povrtnina 120, suhe slive, maraske in lesniki 50, maraskin sok in listi 10, sveže mleko 70, mlečni izdelki 20, jajca 30, pivo 10, navadno trošno vino 250, tropine in zacikano vino 50, tipična vina v steklenicah 10, slivovka in tipični likerji 6, etilni alkohol 50, med 3, goveje meso 20, prekajeno meso 10, konji za vprego in za zakol 2000 glav, prašiči, svinjina in ovčje meso 40, perutnina 10, osoljena čreva 5, krma, slama in grašica 20, ajda 5, sveže morske ribe 60, raki in sladkovodne ribe 2, osoljene in konzervirane ribe 150, žagan in merjen les 100, hrastovina in bukovina do 1 m dolžine 50, lesni izdelki tipični za področje 10, drva za kurjavo 100, lesne plošče 5, lesni odpadki (refili) 5, količki za trte 3, vezane plošče 4, drvo ogelje 30, sodi iz hrastovine 50, izdelki iz salomita 5, šamotne opeke, polne in votle opeke, strešniki in podobno 120, marmor posebnih vrst 7, pesek za topilnice 5, surove kože 20, strojne kože in kože za krznarstvo 25, izdelki iz kože 5, zdravilne rastline 30, odpadki iz stekla 5, esenčna olja razen ogrumovih 5, oprana in neoprana surova volna 15, paprika 2, sol 20, škrob iz krompirja 40, škrob iz koruze 50 ton; za naslednje vrste blaga ni določena vrednost: cement, železni rabljeni stol, pulpa in sadni sok (razen datel'nov, grozdja in smokve), leseno pohištvo, leseni parketi, zaboji za embalažo. Druge vrste blaga 400 milijonov lir.

IZVOZ IZ TRSTA

Spisek »B« (italijansko blago, ki ga uvažajo na obmejni področja): riž 50, agrumi, drugo sadje, testenine in drugo blago za prehrano 175, pivo 10, se-

mence, deli rastlin in žive rastline 15, mineralna in rastlinska olja in masla 50, esenčna olja 15, kemični proizvodi 60, farmacevtski proizvodi 50, u-metna gnojila 15, barve in laki 15, asfalt in zemeljske smole 15, žeplo 20, pisarniške potrebšline, papir (razen časopisnega) 30, predvode, tkanine in izdelana oblačila 200, predvode vrvi in žaklevina iz konopje in jute 30; pločevina in profili 50, stroji za urade in nadomestni deli 40, razni stroji, pritlikline in nadomestni deli 225, Dieslovi motorji in ladijske opreme 300, precizno orodje za optiko in podobno 15, glasbila, deli glasbil in gramofonske plošče 5, električni in telefonski material 100, radijski in televizijski material 25, razne opreme za ribolov 40, zračnice in avtomobilski plašči 60, izdelki iz guma 10, razno drobno blago 100, ure in budike 5, specialna oprema ladij 50, kuhinjske naprave in opreme 10, izdelki iz keramike in stekla 5, bencin 75, mazalna olja 50, plutovina in izdelki 15, delo pri popravilih in raznih predelovanih 120, druge vrste blaga 200 milijonov lir.

CARINSKE OLAJSAVE

Spisek »C« (Vrste blaga, ki niso podvrženi carini do določene vrednosti, samo v primeru, da so namenjene potrošnji na Tržaškem):

goveja živina 190, sveže meso 10, sveže morske ribe 50, sveže mleko 30, stročnice in druga sveža povrtnina 50, kislje zelje 10, sveže sadje 15, navadno vino 180, jajca 15, krma, slama in grašica 20.

Spisek »D« (Vrste blaga, ki bodo ob izvozu na obmejni jugoslovanska področja deležne posebnih carinskih olajšav):

semena, žive rastline in deli rastlin, kemični proizvodi, zemeljske smole in asfalt, predvode, tkanine in izdelana oblačila, predvode vrvi in žaklevina iz konopje in jute, razni stroji, pritlikline in nadomestni deli, orodni stroji, prevozna sredstva, pritlikline in nadomestni deli, Dieslovi motorji in ladijske opreme, specialne ladijske opreme, bencin, mazalna olja, precizne naprave za optično industrijo, drugo precizno orodje, plutovina in izdelki iz plute.

KONTINGENTI

V GORISKEM SPORAZUMU

Navajamo še vrste blaga, ki so predmet trgovinske izmenjave med Gorico in jugoslovanskimi področji Sežana, Nova Gorica in Tolmin.

Spisek »A« (blago, ki ga Gorica uvaža z obmejnih področij), v milijonih lir: sadje, zelenjava in čebula 20, pulpa, sadni sok in suho sadje (razen smokve) 10, svež fižol v stročju 10, kislje zelje, suh fižol in krompir 25, sveže in suhe gobe 10, ajdovo seme, riž, ječmen, oves in razna druga semena 6, mleko in mlečni izdelki 30, perutnina 15, divjadi 3, konji za vprego in za zakol 30, goveje meso 20, ovčje in svinjsko meso 20, prekajeno meso 15, goveja živina, prašiči in ovčje za zakol 30, raki 5, slivovka 5, jajca 25, krma in slama 20, mineralna voda »Radenska« 5, žagan bukov les in les drugih listavcev 85, mehak rezan les 85, drva za kurjavo 80, tramovi 10, frize 9, hrastovi in bukovski parketi 6, lesno žagano e 4, les za ladjedelnic 5, vezane plošče 5, refili 6, vezane plošče iz bukovine 30, količki za trte 10, drveni predmogi 30, lesni izdelki tipični za področje 16, osoljena čreva 5, zdravilne rastline 5, železna pločevina 15, opeke in podobno 20, cement 20, kraški kamen 8, izdelane plošče iz marmornja 2, apno

5, glina 8, pesek za topilnice 10, zaboji za embalažo (nedoločen kontingent), premog, tipični izdelki iz kože, steklo in izdelki iz stekla, leseno pohištvo, živalski zдроб za prehrano (nedoločen kontingent). Drugo blago 300 milijonov lir.

Spisek »B« (blago, ki ga obmejna področja uvažajo iz Gorice): agrumi, drugo sadje in povrtnina 30, sadje, pulpa in sadni sok, suho sadje 10, riž 30, razna semena, trstne sadike 20, olivno in semensko olje, sir, maslače in testenine 90, razne začimbe 20, žeplo 20, umetna gnojila, zaščitna sredstva in škropliva 15, razne farmacevtske in medicinske specialitete 30, predvode in tkanine iz naravnih vlaken, iz umetnih in mešanih vlaken 100, nakit in blago za raznovrstno uporabo 10, klobučevina za tehnično uporabo 50, avtomobilske in motorna vozila 50, električni material, električni stroji in motorji, nadomestni deli, radioaparati in nadomestni deli 100, raznovrsten material za vodne napeljava, higiensko in sanitarno potrebo 30, motorna kolesa, dvokolesa, motokuterji in nadomestni deli 15, nadomestni deli za motorna vozila in stroje 150, poljski stroji, orodje, kmečki vozovi in nadomestni deli 45, orodni stroji, mehanično orodje in nadomestni deli 40, pisalni stroji, računalni stroji in nadomestni deli 10, šivalni stroji 5, plačilo za delo pri popraviljanju motornih vozil in drugih strojev 20, drugo blago 300 milijonov lir.

Kemikalije na italijanskem trgu

MILAN. Farmaceutske kemikalije poskušajo na ceni. Med topli pada cena butilnega acetata, ki stane danes 250 lir, dočim je poprej kvotiral 280 lir. Cene maslač težje navzgor. Področje kazeina in mlečnih derivatov pa še ni povsem razčiščen. Mnogi napovedujejo, da bodo tem proizvodom cene nazadovale, ker mnogo držav razpolaga z velikimi količinami mleka.

Cene veljajo za 1 kg blaga, f.c.o. skladišče, v prodaji na debelo za takojšnje plačilo. V ceni nista vračunana običniški davek ter IGE. V primeru sprememb so cene preteklega tedna navedene v oklepaju.

Živalske in rastlinske maslače: Kostna mast, dobljena z vodno paro (grasso d'ossa all'acqua) 100-103; kostna mast, ekstrahirana (grasso d'ossa di estrazione) 93-94; loj, ameriški fancy 129-130; loj, domači, kislj (sego nazionale all'acido) 123-125; loj, taljeni, vodni (seho nudo colato all'acqua) 132 do 134; riblje olje v. orig. sodih (olio di merluccio) 240-250; Japonski vošek, japonski loj (cera vegetale giapponese) 800-850; kitajsko lesno olje 310-330; kokosovo olje Ceylon 300-305; kokosovo olje Straits 727-730; laneno olje, surovo (olio di lino crudo) 230-235; rimež (olio di lino cotto) 275-280; mandeljno olje FU 1800-1900; oljivo olje, surotno (olio di oliva al soffuro) 310-320; palmovo olje, Nigerijsko, kislota 14-15%; 160-170; palmovo olje, Sumatra 160-170; repično olje 295-305; ricinovo olje, industrijsko, propračeno 310-320; ricinovo olje, industrijsko, drugopračeno 280 do 290; ricinovo olje, medicinsko 340 do 360; sojino olje, surovo 215-220; sojino olje, rafinirano 350-355.

Mila in drugi proizvodi iz maslač: Belo milo 70-72% 155-160; svetlo milo 70-72% 130-140; rumeno milo 50-52% 120 do 130; čisto smoljeno milo 70-72% 155 do 160; nevtrajno ind. sulf. milo 60 do 62% 155-165; prosjasto milo 72% 165 do 170; toaletno milo, čisto, v kosih po 100 g, 78-80% 270-300; glicerini, dvakrat destilirani 30-Be, FU 480-500; glicerini, destilirani 28-Be 420-440; glicerini, surovi, saponifikacijski 88% 370-380; glicerini, surovi iz lužne vode 80% (glicerina grezza di sotto liscivia) 300-310; olein, kokosov 195-200; olein, mešani rastlinski, rafinacijski 160-170; olein, rafinacijski, trikrat prašan 195-205.

Smole, gumijaste snovi, gumij ali cede, voski: Kolofonija WW »Water White«, USA 185-190; kolofonija PGH 135-140; kolofonija, esterificirana, čista 270-280; kopal L.A.S. 320-325; sandrak 5800-6500; šelak, beljen v prahu 800-810 (820-830); šelak TN »Truly Native« 400 do 420; šelak, indijski ABTN 480-490 (485-495); terpeninovo olje 140-170; Tragant gumij trgov. 950-1000; tragant gumij Perzija 1 1650-1750; čebelni vošek, surov rumeni 900-950; kandellila vošek 970-1000; karnauba vošek, sivi, maslini 1200-1250; surovi lanolin, jemen 80-82; surovi lanolin; delno svetel 100 do 102.

Italijansko-jugoslovanska trgovina Izvršne določbe k splošnemu trgovinskemu sporazumu

Italijansko ministarstvo za zunanjo trgovino je z okrožnico z dne 7. aprila izdalo izvršne določbe za blagovno izmenjavo med Italijo in Jugoslavijo za obdobje od 1. aprila letos do 31. marca 1960.

Uvozno dovoljenje ni potrebno za uvoz kontingentiranega blaga, ki je naštet v prilogi A k trgovinskemu sporazumu (katero je to blago, je razvidno iz naslednjega odstavka), nadalje za blago iz spiska A (za področja »G«), nadalje za uvoz celuloznega lesa iglavcev, drogov, jamskega lesa, žaganih in rezanih hlodov, bakra in njegovih zlitin v surovem stanju ter odpadkov bakra, železa in jekla, kakor tudi surovega glicerina. Prav tako dovoljujejo same carinar-

nice uvoz tistega blaga, za katero so določeni minimalni jugoslovanski uvožni kontingenti (žaganega lesa iglavcev in nekaterih listavcev, bukovvega celuloznega lesa, bukovih in hrastovih friz, rafiniranega svinca in sulfatne celuloze).

DELEZ CARINARNIC V TRSTU IN GORICI

Uvoz kontingentiranega blaga je, razen nekaterih vrst, porazdeljen med razne italijanske carinarnice; domači carinarnici v Trstu in Gorici bosta udeleženi z naslednjimi količinami (prva številka v oklepaju; v veljavi za Trst, druga za Gorico): volovsko meso in teletina (1.500 — 500 ton), živa goveja živina (17.000 — 3.000 glav, s tem da uvoz čez ti carinarnici ne sme v četrtmesečju november 1959 — februar 1960 preseči 5.000 oziroma 500 glav), konji za vprego in za zakol (17.000 — 3.000 glav), prašiči (vseh 12.000 glav čez Trst), mesne konzerve (vse kontingent čez Trst), sveže in soljene ribe (1.500 — 0 ton), ribje konzerve v olju (350 — 0 ton); ves določen kontingent strojnih svinjskih in drugih kož, škroba, glukoza in dekstrina pojde čez tržaško carinarnico. Rezerviranje kontingentov ni dovoljeno. Kontingent se sme izkoristiti samo s tem, da se predloži predpisana carinska deklaracija zaradi ocarinjenja blaga. Zato naj se uvozniki pravočasno prepričajo, da kontingent ni morda že izčrpan.

KDAJ JE POTREBEN »NULLA OSTA«

Uvoz katerega koli drugega blaga, ki ni obseženo v navedenih podatkih, bodo dovolile carinarnice samo proti predložitvi deviznega uvoznega obrazca, na katerem mora banka zabeležiti datum in številko izjave. Družnega zavoda za zunanjo trgovino (I. C. E.), da proti uvozu ni zadrška (»nulla osta«). Prošnjo za »nulla osta« mora vložiti uvoznik sam; v njej mora navesti vrsto, količino in vrednost blaga, ki ga namerava uvoziti, carinsko tarifno postavko in banko, ki mu bo izstavila devizni obrazec. »Nulla osta« velja en mesec, a se rok lahko podaljša, če predloži uvoznik pogodbo z jugoslovanskim podjetjem.

»DRUGI JUGOSLOVANSKI PROIZVODI«

Skupni znesek uvoza »drugih jugoslovanskih proizvodov« ne sme presegati letno 4 milijard lir, oziroma 2.10 milijonov lir za vsako carinsko tarifno postavko, oziroma 75 milijonov lir za posamezno vrsto blaga v okviru iste postavke. Izjeme so predvidene za blago, ki je naštet v 25. poglavju italijanske uvozne tarife.

Med »druge jugoslovanske proizvode« ne morejo biti tvršene cigare, cigarete, sol, presno maslo, sladkor in esence kislega sadja, pa tudi ne blago, ki ni liberalizirano za uvoz iz držav članic OEEC.

Za izvoz italijanskega blaga v Jugoslavijo v okviru splošnega trgovinskega sporazuma veljajo splošne izvozne določbe, torej predpisi »tabele Exporta«.

Prošnje za uvozna in izvozna dovoljenja se morajo, kolikor so pač potrebna, vložiti pri ministarstvu za zunanjo trgovino. Obravnavale se bodo sproti in rok za vložitev ni predpisan. Vsekar pa mora biti prosilec vpisan v seznam uvoznikov in izvoznikov (casellario degli operatori con l'estero), ki ga vodi omenjeno ministarstvo.

TUJE MNENJE O JUGOSLOVANSKEM GOSPODARSTVU

Svicaški list »Neue Zürcher Zeitung« je v nedeljo priobčil daljši članek o »političnih vprašanjih gospodarskega napredka v Jugoslaviji«, v katerem neki publicist (V. M.) opisuje svoje vtise o življenju v Jugoslaviji. Jugoslavijo je obiskal po dveh letih. Pisec pravi, da napreduje žid vojnja z letališča v Zemumu v Beogradu na potnika vse drugačen vtis kakor pred leti. Voz se po novi krasni cesti in novem mostu. V novo palačo v Novem Beogradu, ki je bila toliko let zapušena, so vselili pisarne Izvršnega sveta. Veliko stavb po mestu in nebotičniki, ki so bili poprej v surovem stanju, je dograjenih. Jugoslavlani gradijo zdaj nebotičnike in druge stavbe na gospodarsko povsem realni podlagi. Po mestu se vidijo znamenja splošnega izboljšanja gospodarskega in socialnega življenja. Za človeka, ki je pred nekaj leti obiskal Jugoslavijo, so to znamenja pomembnega napredka. Jugoslavija rešuje stanovanjsko krizo na tako široki osnovi in s tako obilnimi denar-

nimi sredstvi, da je to dokaz velikega vzpona. Ljudje splošno ne kritizirajo več vladavine in ideologije, pač pa nekatere njene nedostatke.

Pisec poudarja, da je gospodarska neodvisnost posameznih podjetij velika. Ravnatelji in delavski sveti ne dovoljujejo, da bi jim državni birokrati kvarili posle. Ljudje neradi govorijo o političnih vprašanjih, pač pa naglašajo, da socializem pomeni v prvi vrsti dvigovanje življenjske ravni. Ta dvig se da doseči, ako se odprejo možnosti prostostje gospodarske pobude. Državlani splošno ugotavljajo napredek, da želijo si, da bi šel razvoj v tisti smeri se hitreje. Pisec tudi pripominja, da se je življenjska raven dvignila in da se zlasti življenje v Sloveniji za primerjati z življenjskim razmerami v zahodnih državah. Drugi del članka je posvečen političnim vprašanjem.

NAPOVEDANE LADJE JUGOLINIJE

(Ohodni iz Trsta)

Proga Jadransko morje:

— Severna Evropa: Pula 22. aprila
— Juž. Amerika: Vojvodina 30. aprila
— Sev. Amerika: Hrvatska 5. maja
— Sev. Afrika: Pula 22. aprila, Hrvatska 5. maja.
— Perzijski zaliv: Vis 1. junija.

Nogavice na dekolé in na drobno

Simeoni

OPČINE, Narodna ul. 24, tel. 21-589

Nogavice za ženske od lir 125 naprej

Nogavice za moške od lir 85 naprej

Popolna izbira tkanin

s skrajno konkurenčno ceno.

URARNA IN ZLATARNA

Mikolj Rarel - TRST

Campo S. Giacomo 3 - tel. 95-881

Ure najboljših znamk, velika izbira

zlatih okrasov za vas polike

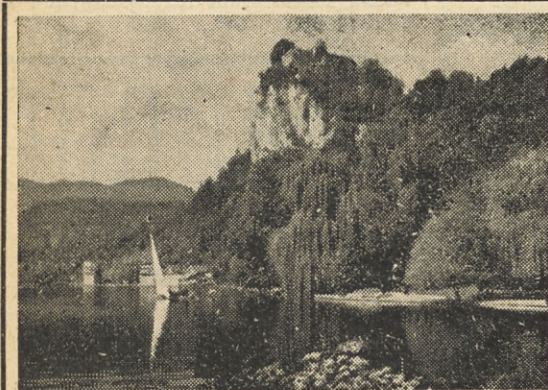
„VISTA“

TRST, Ul. Carducci 15, tel. 29-656

Bogata izbira nočnikov, dajnogledov, šestil, računal in potrebnih za višje šole, topolmerov in fotografskega materiala.

»GOSPODARSTVO«

izhaja trikrat mesečno. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, ul. Geppa 9, tel. 38-933. — CENA: posamezna številka lir 30, za Jugoslavijo din 15. — NAROČNINA: letna 850 lir, polletna 400 lir. Pošt. ček, račun »Gospodarstvo« št. 11-9396. Za Jugoslavijo letna 550 din, polletna 300 din; za ostalo inozemstvo 3 dolarje letno. Naroča se pri ADIT, DRŽ. ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3/I, telex št. 600-70/3-375. — CENE OGLAŠOV: za vsak m/m višine v širini enega stolpeca 50 lir, za inozemstvo 60 lir. Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. Založnik: Založba »Gospodarstvo« Tiskarna »Graphis« v Trstu.

GRAND HOTEL TOPLICE, BLEDE, tel. št. 222, 246

odprt je vse leto in nudi svojim gostom prijeten oddih - 320 postelj - lastno kopališče - termalno kopališče - solni - tenis - lištna smučišča in turistična v bližini kopala. - Specialne cene za izvozne sezono in zimsko sezono od 1.080 do 1.500 Din. - Uprava sprejema rezervacije direktno in po vseh potovalnih agencijah.

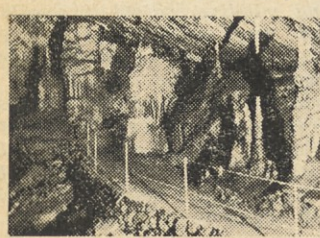
Hotel Jelovica Bled

Sankališča - Smučišča - Žalica. Odprto vso zimo. Tekoča topla in mrela voda. 61 postelj. Sobe s kopališči. Lasten taksi, restavracija z narodnimi in mednarodnimi specialitetami. Dependanca BLEDŠA s lastno restavracijo, 45 postelj, kurjava s pečmi. PENZION 800-1000 DIN DNEVNO.

Hotel TURIST (ex Sv. Nikolaj) ANKARAN

Odlična postrežba. Kopališčna restavracija, Restavracija »KONVENT« - Bife na plaži - Hotel in weekend hišice. V poletni sezoni nočni bar - Lokali odprti dan in noč - Plesišče s priznano godbo - Odlična kuhinja Restavracija »KONVENT« v Ankaranu je odprta vse leto. Ob sobotah in nedeljah zvečer ples.

Škocjanske jame vas vabijo

Ogled vseh dan in ob vsaki uri - cene: 200, 100, 40 din.

Gostinski obrati: »RISNIK« in Divici

in gostilna pri Škocjanskih jamah Vam nudijo tpe in domače specialitete in domača vina.

PARK HOTEL-Bled

Največje gostinsko podjetje Vam nudi ugodno bivanje in zabavo za časa bivanja na Bledu v svojih obratih, restavraciji, baru, nočnem baru, casino in plesni dvorani. Penzion v predsezoni od 930 do 1230, v sezoni od 1350 do 1550. Turistična taksa se računa posebej.

Hotel Krin - Bled

Tel. 415, Gorenjska AMS 951-415, brzojav. naslov: KRIM BLEDE V vseh sobah tekoča topla in mrela voda ter krasen razgled na jezero, Julijske Alpe in Karavance. — Cene v pred in po sezoni od 700 do 850 din. V sezoni od 1200 do 1400 dnevni penzion. — Turistična taksa se računa posebej.

HOTEL ZAGREB & ESPLANADE

Opatija — tel. 375

otvoren čitavu godinu. U turističkom centru na moru, uz ravne plaže. Ukupno 160 ležaja, 28 soba sa kupatilom. Tople morske kupke i masaže. Restoran prvorazredni, bečka i internacionalna kuhinja. Nacionalna jela i riblje specijalitete.

Zdravilišče Rogaska Slatina

s svojimi izvirk zdravilne vode »DONAT«, »STYRIA« in Rogaska 35 »TEMPEL«. Vam zajamči zdravljenje: zapek, zlate žile, želodčne katarje, čira na želodcu in danajsterniku črevesnega katarja, jetrnih bolezni in žolča (zlatenica, ci-roza), sladkorne bolezni, taločvastosti. Zdravljenje s pitjem zdravilne stotine, s kopanjem v zdravilnih kopelih in fizikalno terapijo.

Samo nekaj minut od Trsta!

Hotel Triglav Koper najmoderneje urejen hotel; velika restavracijska terasa ob morju; kavarna, glasba, ples, nad 100 postelj.

Hotel CENTRAL PORTOROŽ

z dependancami SLOVENSKI DOM — RIVIERA — PLANI-KA. Sodobna ureditve ob morju, ribja restavracija, nad 317 postelj

HOTEL Palace PORTOROŽ

Najmoderneje urejen hotel z uspešnim sobnim konfor-tom; reprezentativna restavracija; bar; KAVARNA JADRAN s teraso ob morju; Glasba, ples, razne prireditve, obigran subtropski park ob morju, kopališče, nad 400 postelj.

Restavracija in kavarna v PORTOROŽU Jadran

Nudi gostom vse ribje specialitete na račinu. Vsek dan godba na rru. V nočni kavarni dnevno, razen ponedeljka, godba do 3. ure zjutraj.

HOTEL Galeb Koper

Nabrežinska posojilnica na trdnih nogah

V nedeljo, 12. t. m. je imela tudi nabrežinska posojilnica svoj letni občni zbor. V Gradnovi dvorani se je zbralo precejšnje število članov, ki so z velikim zanimanjem sledili izbrani poročili predsednika J. Terčona. Iz podrobnega predsedniškega poročila je razviden nenehni napredek posojilnice, čeprav še ne v tisti meri, ki bi ustrezala dejanskim gospodarskim razmeram in potrebam v nabrežinski občini. Danes ima posojilnica 270 članov. V l. 1958 je število hranilnih vlog naraslo za 4 milijone lir; to ugotovitev so prisotni vzeli za zadoščenje na znanje. Gotovo bi bilo še več domačih vlog, ko bi ne bil med našimi ljudmi še vedno razširjen predsodek, da je bolje skriti svojo imovino pred domačimi ljudmi; in vendar je stroga tajnost popolnoma zametena. Takšni predsodki ovirajo razvoj domačega denarništva. Jasno je, da s takšnim ravnanjem škodujemo samim sebi. Če nastopi resna potreba, je le dobro, da ima vsak pri roki svojo domačo posojilnico. O varnosti vlog ne more biti dvoma, sprito strogega nadzora z osrednjega državnega zavoda Banca d'Italia, ki ima podružnico v Trstu. Poleg tega jamčijo pri takšnih posojilnicah člani z vsem premoženjem.

V lanskem letu je bilo vloženih 86 prošelj za menična posojila in 2 prošnji za posojilo na vknjižbo. Odbor je po skrbni proučitvi vsakega posameznega primera odobril 72 meničnih posojil in dve posojili na vknjižbo, odbil je 14 prošelj. Posojilnica podpira namreč le gospodarsko zdrave pobude in potrebe in tega se bo držala tudi v bodoče. Ob začetku leta je število meničnih posojil znašalo 139, in sicer za 14.705.400 lir ter je med letom naraslo za 72 posojil v vrednosti 12.607.035 lir. V

KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU

Ul. Foscolo 1 - tel. 94-386

Podružnice: Trst, Ul. Flavia 23
Milje, Ul. Roma 1

Nudimo Vam vse potrebščine za vinogradništvo, poljedelstvo in živinorejo!

„Gondrand“

TRST - TRIESTE, VIA CARDUCCI 10

Telefon: 37-157

Telegrami: GOND RAND - TRIESTE

PODJETJE S POPOLNO USTREZAJOČO OPREMO ZA PREVOZ GOVEJE ŽIVINE, KONJ, PERUTNINE, MESA IN JAJA

Lasna območja postaja na Proseku (Gondrand Prosecco) s hlevi za počitek živih živali

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORIZIA - VIA DUCA D'AOSTA N. 88 - TEL. 28-46 - GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

Juce. **Bernardino**

BOGATA IZBIRA TKANIN ZA MOSKE IN ŽENSKO KONFEKCIJA - DEŽNI PLAŠČI KRAVATE ITD.

Pri cerkvi Sv. Antona N. TRST - Ulica S. LAZZARO 13 a (Govorimo hrvatski) Telefon 23-810

ŽELEZARNA JESENICE

JESENICE NA GORENJSKEM

Izradjuje za potrebe mašino gradnje:

VALJANI ČELIK — VUCENI ČELIK — LIM (DEBELI, SREDNJI, TANKI) — HLADNO VALJANE TRAKE — VUCENU ŽICU — ZAVARENE CIJEVI — ELEKTRODE — POLUPROIZVODE ZA DALJNU PRERADU.

U SVIH VRSTAMA:

GRADJEVINSKE I KONSTRUKCIONE NELEGIRANE I LEGIRANE VRSTE ČELIKA PO DIN NORMAMA ZA OPĆU MAŠINOGRADNJO — UGLJENIČNI I LEGIRANI ALATNI ČELIK ZA IZRADU RUČNOG I MAŠINSKOG ALATA ZA OBRADU METALA, DRVA I DRUGOG MATERIJALA — SPECIJALNE VRSTE ČELIKA ZA NAROCITE SVRHE

Detaljne podatke o vrstama, osobinama pojedinih vrsta čelika, načinu termičke obrade, dimenzijama, tolerancijama i načinu isporuke pruža Vam

Katalog proizvoda Železarne Jesenice

ni, ki danes prepogosto beži v mesto. Toda to sicer koristno pobudo odbor ni mogel sprejeti, ker je posojilnica kot denarni zavod vezana na splošne bančne določbe, ki ji branijo to vrstno delovanje.

Glavno, kar more posojilnica storiti v splošno korist, je to, da si član na vzajemni podlagi v denarnih stiskah medsebojno pomagajo ter izboljšajo svoj gospodarski položaj. To nalogo bo posojilnica tem uspešneje lahko izvrševala, čim večje bo število članov. Da bi se zanimanje za posojilnico in varčevanje sploh še bolj poživilo, je bilo sklenjeno, da se razdelijo po zgledu drugih zavodov po hišah in zlasti mladini hranilniki (šparovci).

NAŠE SOŽALJE

V Trstu so umrli: Alojzij Bossi, Ivan Gerdol, Olga Mihelič vd. Perlot, Kateřina Lunder, Danilo Memon in Radoslava Petrič. V Krizu Franc Purič, v Lonjerju Mihael Čok, v Sovodnjah 39-letni Ivo Tomšič, na Ščavnici pri Gor-nji Radgoni 85-letni Franc Kraner, oče kap. patra Fidelisa.

PODLONJERSKO VINO PRODAJAMO PO UGODNI CENI. Telefonirajte na št. 53-790 od 8.30 do 11. ter od 16. do 19. ure.

VELIKA STAVKA KOVINARJEV. Pretekli četrtek so stavkali delavci kovinske stroke. Stavko so proglasile osrednje sindikalne organizacije zaradi delovne pogodbe, ki naj se spremeni v skladu z današnjim časom, saj urejuje delovno razmerje kovinarjev neizpremenjeno že od leta 1948. V Trstu je stavalo okrog 12.000 kovinarjev.

PRIHODNJA STEV. GOSPODARSTVA IZIDE 1. MAJA.

V Ljubljani so pretekli četrtek pokopali na Zalah 78-letnega učitelja v pokopju Antona Berceta iz Dornberga na Goriškem. Rajni se je pred leti za-tekkel pred fašističnimi preganjalci iz Boljuna v Ljubljano, kjer je po bur-nem življenju, ki so ga prinesle dve vojni vihri in fašizem našim ljudem.

MAGAZZINI DEL Corbo

TRIESTE - TRST — Corso Italia 1 (vogal P. Borsa) — Tel 29-043

Bogata izbira moških, ženskih in otroških dežnih plaščev iz najlona, popelina in makó.

Neizpodbitne cene — Dežni plašči po 6.700 lir iz najlona za moške in ženske

Obiščite nas s polnim zaupanjem!

Jadran

IMPORT - EXPORT

IZVOZ IN UVOZ VSEH ARTIKLOV PO GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM SPORAZUMU

sežana, telef. 4, 62, 66

z obratom LIPICA, kjer deluje ptišče goveje živine za izvoz in kobilarna z jahalno solo

Zelena kraška oaza LIPICA je priljubljena izletniška točka. Njene livade Vas vabijo na izprehode, oddih in razvedrilo. Na lepih lipicancih imate možnost napraviti lepe jahalne ture in novinci se lahko nauče jahanja. Za okrepitev pa poskrbi sodobno prenovljena in s kraškimi dobrotami založena gostilna v LIPICI.

Vespa

Edina ekskluzivna prodajna Agencija v Trstu

Ul. S. FRANCESCO 44-46

Takojšnja izročitev vseh vrst Vesp modela 1959 z nemudno spedičijo v Jugoslavijo.

Največja izbira vseh vrst že rabljenih in obnovljenih Vesp v pokrajini.

Edina zaloga originalnih nadomestnih delov Piaggio

IZVOZNO PODJETJE SLOVENIJA ŽIVINOPROMET

LJUBLJANA, DALMATINOVA 1

Telefon 22-212

Teleg. „Slovpromet“

izvaža vse vrste živine, konj, prašičev mesa in mesnih izdelkov prvovrstne kranjske klobase in kraško šunko

Živina je stalno na zalogi v depozu, Prestranek - Telefon šte. 3

F.LLI NASCIMBEN

NADOMESTNI DELI - SERVIS

TRST

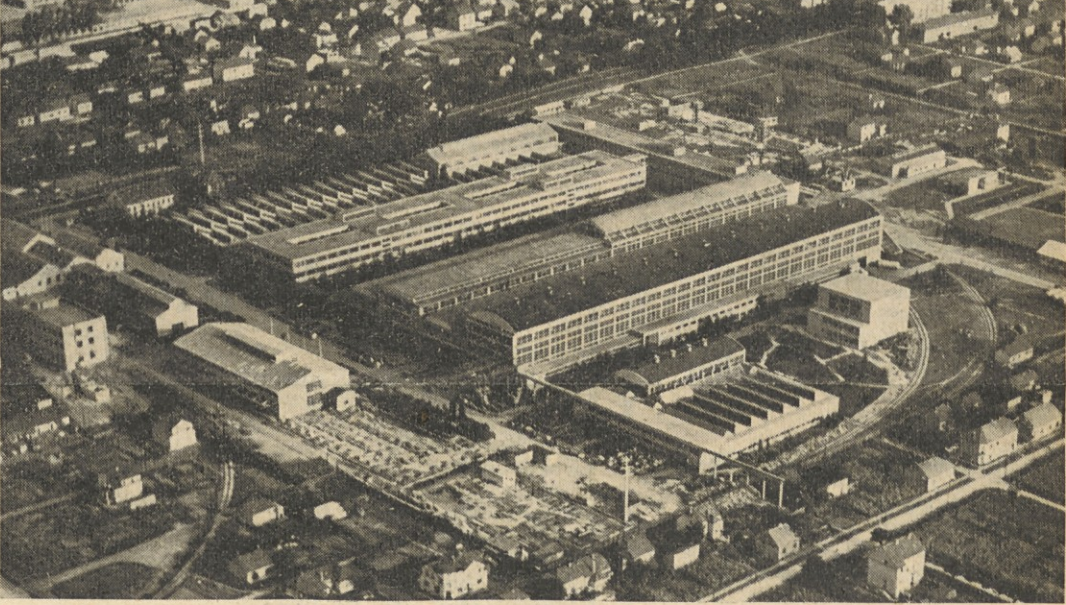
UL. CORONEO 39

TEL 24 955

„Rade Končar“

Tvornica električnih strojeva - Zagreb

FALLEROVO SETALIŠTE br. 22 Pošt. pretnac br. 304

Telefon: 34-051 Teleprinter: 02-104

Telegram: KONČAR ZAGREB

PROIZVODI:

MOTORE, GENERATORE, TRANSFORMATORE, APARATE ZA NIZKI NAPON, APARATE ZA VISOKI NAPON, ELEKTRIČNE PEČI I GRIJACE

IZVODI:

U TURSKU, GRČKU, ŠVICARSKU, POLJSKU, MADJARSKU, SSSR, UAR, PAKISTAN i zemlje Južne Amerike.

NOVI NASLOV SPEDICIJSKEGA PODJETJA Fratelli PRIOGLIO

Trieste, Ulica S. Anastasio 2

(V neposredni bližini glavne postaje)

TELEFON ŠT. 31-167, 24-853 — TELEGRAMI: PRIOGLIO TRIESTE

Steklarna „Boris Kidrič“

ROGAŠKA SLATINA

Proizvaja in izvaža:

luksuzno brušeno steklo v raznih formah po naročilu in želji kupca.

VOČE

VOČE ZAGREB

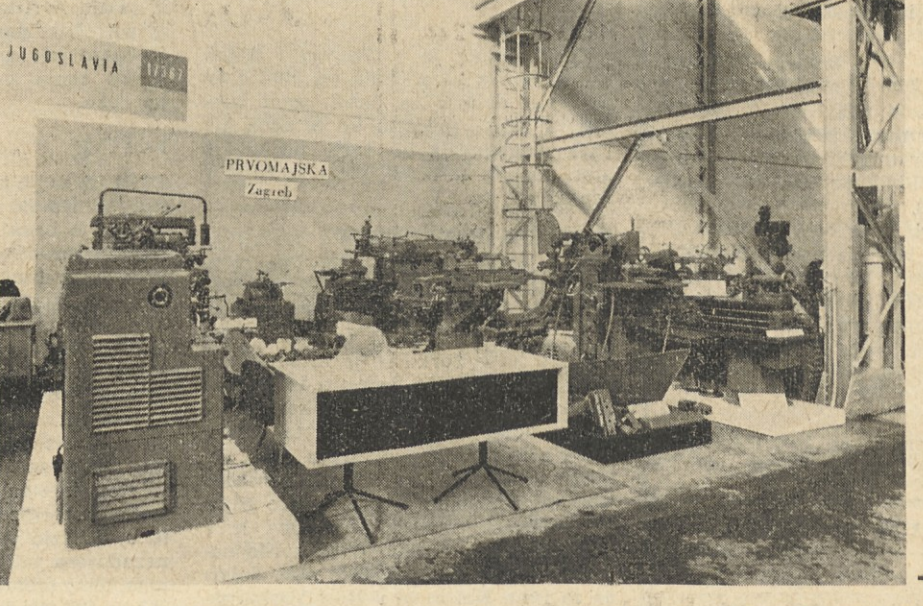
Izvaža:

Sve vrste voća, svežeg i suvog sočiva i njihovih proizvoda, naročito sveže pečurke, suve dalmatinske maraske, maraskin sok, suve šljive, mekčinu, badem, orahe, lešnike, med, rakiju (šljivovicu), šumske plodove, mekinje i drugu krmu

Uvažaja:

južno voće, kolonijalne i druge poljoprivredne proizvode

PRVOMAJSKA ZAGREB

PRVOMAJSKA, tovarna strojev za obdelavo kovin iz Zagreba, je letos na milanskem sejmu zopet zbudila veliko zanimanje pri italijanskih in inozemskih kupcih.

PRVOMAJSKA proizvaja:

stružnice, vrtnale stroje, rezkalne stroje, zračna kladiva, skobelne stroje, električne brusilnice, brusilnice za orodja, stroje za rezanje navojev, črpalke na zobnike, reduktorje na zobnike in elastične sklopke.

PRVOMAJSKA izvaža svoje stroje skoraj po vsem svetu, a zlasti v sledeče države:

Belgija, Brazilija, Burma, Kitajska, Čile, Egipt, Nemčija, Grčija, Nizozemska, Indija, Italija, Libanon, Avstrija, Pakistan, Poljska, Sirija, Švica, Švedska, Turčija in Madžarska.

ZASTOPSTVA V TUJINI:

Belgija: »Komet« Antwerpen, Boomse steenweg 293

Burma: A.R.E. OOMERJEE, Rangoon, P.O.B. 1322

Egipt: THE ALLEN ENGINEERING COMPANY, Alexandria, P.O.B. 244

Holandska: N.V. NEDJUGO, Amsterdam, Dam hoek Beurstraat

Indija: PERFECT MACHINE TOOLS CO. Bombay 1, 6, Sir Phirozshah Mehta Road.

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s pšenico je mirno, cene so se ustale na kvotacijah zadnjih tednov, le na nekaterih trgih so se cene dvignile. Za koruzo je večje zanimanje; cene so se dvignile za približno 50-100 lir pri stotu. Tudi na trgu z rižem je živahno zaradi večjega števila sklenjenih kupcij posebno z inozemstvom; cene so se dvignile za 100 do 200 lir pri stotu. Cene krme so padle zaradi velike razpoložljivosti zelene krme. Pri vinu prevladuje ponudba, zlasti pri slabših vrstah, ki stanejo okrog 400-420 lir stop/stot. Povpraševanje po olivnem olju je precejšnje, cene so se dvignile za 100 lir pri stotu; cene drugih vrst olja so ostale neizmenjene. Na trgu z živino so se razmere izboljšale; kljub večji ponudbi so z lahkoto prodali vse blago, ki je dospelo na trg. Na trgu s sirom kvotira najvišje vrsta grana, ki je pridobila na ceni, docer padajo cene ostalih vrst siru.

KAVA

TRST. Na mednarodnem tržišču s kavo so cene boljših vrst visoke. Ponudba brazilske kave je velika, vendar cene ne popuščajo. Italijanski trg s kavo ni razgiban. Grosisti se omejujejo le na nakupe za sprotno rabo. Isto velja za kofino, ki si ne upajo skleniti večjih kupcij zaradi negotovosti na mednarodnem trgu. Tržaški tranzitni trg je bolj aktiven zaradi večjega povpraševanja avstrijskih prekupevalcev.

KAKAO

TRST. Cene kakava na mednarodnem trgu so se okrepile zaradi večjega povpraševanja. Najvišja kvotacija kakava v šilingih za 50 kg cif. italijanske pristanišča: Accra good proti vkrcanju od aprila - junija do junija - avgusta 281/3; id. proti vkrcanju julija - septembra 282/6; id. proti vkrcanju oktobra - decembra 273/9; Lagos že vkrcano blago (mota) 278/9; Bahia Superior proti vkrcanju v juniju - juliju 272 šil. za 50 kg fob. pristanišče vkrcanja; Ecuador »SSS« (Arriba superior selected) proti vkrcanju v aprilu 41,50 dolarja za 50 kg fob. pristanišče vkrcanja; id. »SS« (Arriba superior summer) 40,50 dolarja za 50 kg fob.

SLADKOR

TRST. Cene belgijskega rafiniranega sladkorja čedalje bolj popuščajo. Cene sladkorja na viru proizvodnje, ki so prispelo krajevnim prekupevalcem; Francoski sladkor drobnega zrna v papirnatih vrečah proti takojšnji pošiljki 59,50 lire kg fco. Ventimiglia. Kubanski sladkor drobnega zrna v vrečah iz jute proti takojšnjemu vkrcanju 95 dol. za tono cif. italijanske pristanišča. Belgijski sladkor, navadnega zrna v vrečah iz jute proti vkrcanju v aprilu 485-490 belgijskih frankov stot cif. Trst ali Benetke; id. v papirnatih vrečah 480-485 belg. fr. pod istimi pogoji.

POPER

TRST. Na mednarodnem trgu s poprom se je povpraševanje še zmanjšalo; cene so popustile. Cene na viru proizvodnje so: Sarawak special črni London quality 187/6 šilingov za cwt. cif. Trst, id. črni faq. 182; Sarawak beli 340; Mountok faq. 341/6; Tellicherry »garbled« 220.

ZITARICE

MILAN. Mehka pšenica fina 6900 do 7000 lir stot, srednje vrste 6550-6600, navadna 6400-6500; trda pšenica srednje vrste 8800-9000; pšenična moka tipa 00 8200-8300, tipa 0 7700-7800, tipa 1 7100 do 7200, tipa 2 6700-6800; moka za testenine iz trde pšenice 8600-8800; pšenični zdrob tipa »0« 11.400-11.500, tipa »1« 11.11.200; pšenični otrobi 3500 do 3600; koruza fina rumena 5250-5350, srednje vrste 4500-4550, navadna 4500-4600; inozemska koruza 4550-4650; koruzna moka extra 7150-7250, fina 5600 do 5700, srednje vrste 5100-5200, navadna 4700-4900; inozemska rž 4000-4200; inozemski ječmen 4500-4600; oves 5000 do 5700; inozemski oves 4800-4900; proso 5000-5700; inozemsko proso 4300 do 4400 lir.

Neoluščeni riž: Arborio 7000-8400; Vialone 7800-8700; Carnaroli 8500-9200; Gigante Vercelli 6800-7200; R. B. 7400 do 7900; Rizzotto 7200-7500; P. Rossi 7000-7200; Maratelli 7100-7200; Roncarolo 6800-7000; Balillone 6500-6900; Ardzzone 6800-7000.

Oljučeni riž: Arborio 13.800-14.500; Vialone 14-15.300; Carnaroli 17.500 do 18.000; Gigante Vercelli 12.300-12.500; R. B. 12-12.400; Rizzotto 11.300-11.600; P. Rossi 11.200-11.400; Maratelli 11.500 do 11.700; Roncarolo 10.700-10.800; krajnje vrste 10.250-10.700.

ZIVINA

MILAN. Cene za kg žive teže: junci in junice I. 345-380, II. 320-340; volji 300

do 323; biki I. 355-400, II. 325-350; krave I. 290-25, II. 225-275; teleta I. 510 do 560, II. 430-490; prašiči za rejo: prašiči do 15 kg 640-660 lir kg, 16-25 kg 370-410, 81-100 kg 350-360; prašiči za zakol 180 kg 350, 150 kg 345, 120 kg 340. Zaklani prašiči: 160 kg 407; 130 kg 410, 100 kg 413.

KRMA

MILAN. Seno I. košnje 2800-3000, seno II. košnje 3700-2800; detelja 2500-2700, stlačena slama 1100-1200; pogache iz zemeljskih lešnikov 5350-5450; koruzne pogache 4350-4450; lanene pogache 6800 do 7000; pogache iz tropin 1100-1200; moka iz zemeljskih lešnikov 5350-5400; koruzna moka 4000-4100; sojina moka 5250 do 6250 lir.

PERUTNINA

MILAN. Živi piščanci extra 1000, I. 950-970; zaklani piščanci 1000-1100; madžarski zmurnjeni piščanci 400-550; žive kokoši domače 600-680; zaklane 850 do 900; inozemske kokoši zaklane v Italiji 600-650; inozemske zmurnjene kokoši 400-530; zaklane pegatke 1200-1300; živi golobi prvostni 750-800; zaklani: goiboi 900-1000; inozemske zmurnjene pure 400-550; žive rabe 360-500; zaklane rabe 500-600; živi zajci 540, zaklani s kožo 580-630, zaklani brez kože 580-720; danksi zmurnjeni zajci 680 lir.

Sveža jajca I. 21,50-22; navadna 20-20,50; inozemska sveža jajca 16-21 lir komad.

MLEČNI IZDELKI

MILAN. Lombardsko maslo I. 660 do 670; emiljsko maslo 650-660; čajno maslo 720-730; sir grana proizv. 1956 840 do 880, proizv. 1957 780-830, proizv. 1958 640-700; grana svež 510-540; sbrinz 480 do 520; emmenthal 500-520; provolone 490-520; gorgonzola 210-220; italico 390 do 410; taleggio in quartiolo 310-330; crescenza 300-320.

OLJE

FIRENZE. Oljivo olje extra do 1% kisline 630-680, do 1,50% kisline 600-630, do 2,50% kisline 550-600, do 4% kisline 520-550; dvakrat rafinirano tipa »A« 510-520, tipa »B« 460-470; prvostno semensko olje 350-355; olje iz zemeljskih lešnikov 370-375.

MILAN. Semensko olje iz koruze 28 do 28.200; olje iz tropin 29-29.200; laneno olje 23.500; ricinovo olje 31-32.000; kokosovo olje 29.500-30.000 lir stot.

VINO

MILAN. Piemonte črno 10-11 stop. 570-600 lir stop/stot, 11-12 stop. 600 do 640; Barbera 12-13 stop. 680-700; moskat 13-14.000 lir stot; Oltrepo pavese

10-11 stop. 570-600 stop/stot; Mantovano črno 9-10 stop. 470-500; Valpolicella in Bardolino 10,5-11,5 stop. 560-580; Soave belo 11-11,5 stop. 590-610; Raboso 10 do 11 stop. 450-470; emiljsko 10-11 stop. 500-520; Romagna belo 9-10 stop. 440-460; Romagna črno 9-10 stop. 440-460; Chianti toskansko 12 stop. 360 lir pletenica; toskansko navadno 10-11 stop. 480-500 lir stop/stot; Aretino belo 10 do 11 stop. 470-490; Marche belo 10-11 stop. 450-470; Barlettano navadno 13-14 stop. 450-470; Squinzano 13-14 stop. 440-460; sladko vino iz Brindisa 8500-8800 lir stot; Marsala navadno 13.000 lir stot; vermut v sodih 14.500; vermut v steklenicah 220-240 s steklenico.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Suh česen 80-100 lir kg; karčof 10-15 lir komad; korenje 40-60 lir kg; cvetača 42-72; ohrovt 20-35; čebula 1828; mlada čebula 24-42; kromarč 24-48; cikorija 48-96; krompir Bintje 28 do 38; Majestic 25-30; grah iz Neapla 144-192; paradizniki s Kanarskih otokov 360-600; por 10-35; peteršilj 84 do 180; zelena 86-144; špinaca 48-96; bučice 210-276.

Jabolka navadna mešana 24-60, Delicious 84-155, Morgenduft 60-72; hruške 120-168; pomaranče navadne 54-120; rdeče pomaranče 108-144; limone 60-96.

MED

ROVIGO. Naravni med 330-350 lir kg.

KOZE

MILAN. Surove kože z repom: krave od 30 kg 320-360, nad 30 kg 290-320; junci do 30 kg 360-390, 30-40 kg 320 do 350; volji 40-50 kg 260-280, nad 50 kg 220-240; biki 180-220.

Surove osoljene kože: teleta brez glave in parkljev do 4 kg 1075-1125, 3-6 kg 1070-1100, 6-8 kg 840-890; zrebata 460 do 480; konji 300-340; mezi 200-220; osli 150-180; jagnjeta z belim krznom 850-900; z drugobarvnim krznom 630 do 680; ovni 550-600; kozlički 26-31 kg 2000 do 2150, nad 31 kg 1970-2050; koze 860 do 900. Suhe kože iz čezmorskih dežel: Cordova Sierra 380-390; Buenos Aires americanos 500-520; Capetown 460-480; Addis Abeba do 8 funtov 470-510; kože iz angleške Somalije 8-12 funtov 600 do 620 lir.

VREČE

ROVIGO. Vreče iz jute 120x70 cm 800 do 830 g težke 280-290 lir kg; 700-730 g 280-290, id. 450-480 g 280-290; vreče za krompir 300-330 g 290-300; rabljene vreče za krompir I. in II. izbire 120-125 lir vreča; rabljene vreče za otrobe 100 lir vreča; vreče za umetna gnojila 120x70 cm 470-475 g 280-290 lir kg ali 140 do 145 lir vreča; papirnate vreče za gnojila 55-60 lir vreča.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	31 3.	8/4	20.4
Pšenica (stot. dol. za bušel)	209 1/8	209 7/8	203 1/2
Koruza (stot. dol. za bušel)	121 7/8	125 3/8	126 1/4
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	34.—	34.—	32.—
Cin (stot. dol. za funt)	102 50	102 60	102 12
Svinec (stot. dol. za funt)	11 30	10 80	11 30
Cink (stot. dol. za funt)	12 25	11.—	11.—
Aluminij (stot. dol. za funt)	26 80	26 80	26 80
Nikelj (stot. dol. za funt)	74.—	74.—	74.—
Bombaž (stot. dol. za funt)	39 90	36.—	36 05
Zivo srebro (dol. za steklenico)	231.—	230.—	240.—
Kava (stot. dol. za funt Santos 4)	37 50	37 50	37 50

LONDON			
Baker (funt. šter. za d. tono)	249 3/4	248.—	234.—
Cin (funt šter. za d. tono)	780.—	783.—	784.—
Cink (funt šter. za d. tono)	73 50	72.—	73 3/4
Svinec (funt šter. za d. tono)	66 3/4	68 1/2	70 1/2

SANTOS			
Kava Santos D (kruzejrov za 10 kg)	433.40	433.40	433.—

Razvoj na mednarodnih trgih v preteklem tednu je prinesel svojevrstno senzacijo, to je nenadni padec cene elektrolitičnega bakra; še vedno nazaduje tudi cena sladkorja. Čvrste so cene bombaža in volne pa tudi kavčuka.

ZITARICE

Cena pšenice je v Chicagu v tednu do 17. aprila nazadovala od 210 1/8 na 203 stot. dolarja za bušel, proti izročitvi v maju, medtem ko je cena koruze napredovala od 124% na 125 1/8 stot. dolarja za bušel, proti izročitvi v maju.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

Cena sladkorja je v New Yorku v tednu do 17. aprila zopet nekoliko nazadovala, in sicer od 2,85 na 2,80 stot. dolarja za funt, proti takojšnji izročitvi. V New Yorku se je razširil glas, da namerava Kuba izstopiti iz Mednarodnega sporazuma za sladkor; sicer so izvedenci menjaja, da ni ta vest v zvezi z nadaljnjim padanjem cene, čeprav si hoče Kuba s tem korakom zagotoviti popolno prostost glede gojitve sladkorne trsa. Cena kavi je v pogodbi »M« v tednu do 17. aprila napredovala od 45,25 na 45,55 stot. dolarja za funt. Kakao je v New Yorku nazadovao od 34,75 na 34,30 stot. dolarja. Dne 11. aprila je trgovinski urad za plaširanje kakava iz Ghane in Nigerije prodal 285.000 ton surovega kakava, lani pa isti dan 225.000 ton.

VLAKNA

Bombaž in volna imata še vedno razmeroma čvrste cene, zlasti velja to glede volne. V New Yorku je cena bombaža v tednu do 17. aprila napredovala od 35,95 na 36 stot. dolarja za funt. Izvedenci svetujejo previdnost glede cenitev bodočega pridelka v Ameriki, ki naj bi bil obilen. Volna je dosegla izredno visoke kvotacije, saj se je cena po Novem letu dvignila kar za 25 odst. Cene v državah Britanske skupnosti so dosegle najvišjo raven v zadnjih 5 letih. V New Yorku je cena za »suint« v tednu do 17. aprila napredovala od 120 na 121,5 stotik dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. V Londonu je cena za česano volno tipa 64's B napredovala od 101% na 103 penija za funt.

KAVČUK

Cene kavčuka so še vedno čvrste. V New Yorku je vrsta latex R.S.S. št. I

stala 17. aprila 33% (teden prej 33 5/8) stotinke dolarja za funt; v Londonu vrsta R.S.S. 27 7/8 do 28 (teden prej 27 1/2 do 27 5/8) penija za funt. Januarja tega leta je svetovna potrošnja naravnega in sintetičnega gumija dosegla 315.000 ton, lansko leto 252.000 ton. V samih Združenih ameriških državah je potrošnja narasla za 21%. Izvedenci opozarjajo na okolnost, da je Sovjetska zveza nakopičila velike zaloge kavčuka.

KOVINE

Nazadovanje cene elektrolitičnega bakra je izzvalo presenečenje. V New Yorku je cena v tednu do 17. aprila nazadovala od 32,26 na 31,15 stotinke dolarja za funt, v Londonu od 243% na 232% funta šterlinga za tono (1016 kg). Tudi cin je bil nekoliko šibkejši, in sicer je stal v New Yorku 17. aprila 100,50 (teden prej 100,75) stotink dol. za funt. Nespremenjena je ostala cena svinca pri 11 stot. dolarja in cinka Saint Louis pri 11,50 stot. dolarja za funt. Antimon Laredo nespremenjen pri 29 stotinkah za funt. Lito železo je ostalo nespremenjeno pri 66,41 dol. za tono, Buffalo pri 66,50. Staro železo je nazadovalo od 36,50 na 35,17 dol. za tono. Zivo srebro pa je napredovalo od 243 na 245-250 dol. za steklenico.

Cene barvastih kovin v Zah. Nemčiji dne 17. aprila: cin Duisburg 957-966 DM za 100 kg; svinec osnovna New York 101,53 DM za 100 kg, osnovna London 79,17-79,32; cink osnovna East St. Louis 101,53, osnovna London 83,52-83,81; elektrolitični baker za prevodnike 274,50 do 277,50; svinec v kablilih 85-86; aluminij za prevodnike 225-227 DM za 100 kg.

NAZADOVANJE CENE BAKRA

Po daljšem času je pretekli teden cena bakra na mednarodnih trgih nazadovala. Po hujšem padcu se je baker pozneje nekoliko popravil. Verjetno pod vplivom visokih cen je svetovna proizvodnja v marcu silno napredovala in dosegla 285.425 ton, to je najvišjo mesečno raven v zadnjih petih letih. Na ceno je gotovo tudi vplivala objava sklepa ameriškega obrambnega urada, da bo prodal manjše količine svoje zaloge. Prodaja se bo izvršila postopoma, da ne bi povzročila prevelikih pretresov na borzi. Ameriške livnice bakrenih odpadkov so znižale ceno od 33 na 32 stotnik dolarja za funt, medtem ko znaša cena ameriških rudnikov 31,50 stot. dolarja za funt.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Pomladansko škropljenje sadnega drevja

Mila zima in mila pomlad nam napovedujeta močan razvoj škodljivcev. Vlažni dnevi z visoko povprečno temperaturo ustvarjajo vprava idealne pogoje za razvoj glivičnih bolezni. Dela z zatiranjem škodljivcev in glivičnih bolezni bo torej letos dovolj.

Cvetenje sadnih dreves se zaključuje in s tem nastopi čas za škropljenje s pomladanskimi škropljivi.

Z zimskim škropljenjem se nismo opraviili vsega, četudi je tudi to škropljenje važno. Proti ja polnemu cvetožeru moramo škropiti že pred cvetenjem. To škropljenje bi moralo biti že opravljeno. Ko se cvetenje zaključuje in se začno razvijati listi, se pojavi vrsta škodljivcev, katerih ličinke obzirajo liste. Poznamo tudi hrošče, ki se hranijo z mladimi listi. Obžiranje mladih listov povzroča drevu občutno škodo, ker zmanjša listno površino. Listi pa so važni organi za rast rastlin. Z njimi rastlina diha in proizvaja sladkor, ki služi kot hrana rastlini in v spojinah z rudninskimi snovmi tvori les in druge rastlinske organe. Če se škodljivci razmnožijo, lahko popolnoma uničijo zelene liste.

Drugi škodljivci napadajo plodove s tem, da na teh odlagajo jajčeca, iz katerih se razvijejo ličinke, ki se zavrtajo v plod in povzročajo črvihost plodov. Črvihost plod predstavlja odlično podlago za razvoj gnilobnih bakterij, ki povzročajo gnilobo na plodovih. Proti tem škodljivcem moramo voditi neizprosnno borbo, če hočemo ohraniti pridelek, in sicer z arzenati ali s fosfornimi estri ali z pripravki DDT.

V vlažnih dneh se zelo rade pojavijo tudi bolezni, ki jih povzročajo glivice. Med te bolezni uvrščamo v prvi vrsti škrlup, momilijo, metljikavost češenj, kodravost breskev, luknjičavost kosčičarjev in razne pepelnate plesni.

Proti prvim uporabljamo bordoško brozgo ali druga nova sredstva, kot so Ziram, Ditan, Aspor itd. Pri breskavah ne smemo uporabljati bordoške brozge, ker ožgemo občutljive liste. V tem primeru uporabimo rajši Ziram in druga sintetična sredstva, ki so se pokazala kot zelo učinkovita in za rastlino neškodljiva.

Prizadevati si moramo, da opravimo škropljenje v čim krajšem času. To dosežemo, če združimo zatiranje bolezni s zatiranjem škodljivcev.

Ko škropimo z bordoško brozgo ali z drugimi sredstvi zoper glivične bolezni, bomo prmešali brozgam še arzenate ali pripravke DDT. S tem dosežemo dvojni učinek. Taka mešanica

učinkuje na listne uši, na ličinke metuljev in hrošče ter na glivične bolezni. S tako mešanico škropimo, kadarkoli se pokaže potreba. Če so dnevi vlažni, moramo škropljenje zoper glivične bolezni večkrat ponoviti, prav tako ponovimo večkrat tudi škropljenje proti škodljivcem. V glavnem je od vremena in od razvoja škodljivcev odvisno, ali bomo škropili s mešanico ali samo z eno vrsto sredstev.

Medtem ko smo si pri zimskem škropljenju prizadevali, da bi popolnoma premočili in skoraj oprali vse veje s škropivom, moramo pomladansko škropljenje opraviti tako, da rastline popolnoma zameglimo. To lahko dosežemo samo s primernimi škroplnicami, ki imajo dobro razpršilno šobo; v njih moramo doseči močan pritisk. Škropivo ne sme teči iz šobe v curku, ampak v obliki goste kapljicaste megle.

Stare nahrbtnne škroplilnice na ročni pogon ne ustrezajo tem zahtevam. Bolj primerne so novejši škroplilnice na motor. S temi škroplilnicami prihranimo škropivo, opravimo delo hitreje in mnogo bolje; v večjih obsevih uporabljajo večje strojne škroplilnice.

Zavedajmo se, da nam nič ne pomaga obrezovanje, gnojenje, okopavanje, če ne skrbimo tudi za zdravje rastlin in ohranitev zdravih plodov, ki na trgu lahko dosežejo ugodne cene.

Kmet in vrtnar konec aprila

Na njivi: Toplota se v tem mesecu postopoma dviga in s tem nastopa čas za sajenje in setev tudi bolj občutljivih rastlin. V tem času sejemo fižol, koruzo, deteljo in še druge rastline. S setvijo v redih prihranimo seme, ustvarimo ugodnejše rastne pogoje posevkom in omogočimo oskrbovanje posevkov s stroji.

V vinogradu: Nekateri kmetje na Krasu šele sedaj završujejo vezanje trt; to je vsekakor prepozno. V obmorskem pasu trta že močno brsti. V teh vinogradih se bo v kratkem pojavila potreba po škropljenju zoper peronosporo, če bodo vremenske razmere ugodne za razvoj te bolezni.

V sadovnjaku: Nastopil je čas za pomladansko škropljenje. Na vrtu: Sejemo vse vrtnine na prsto. Posebno skrb moramo posvetiti posevkom. Zalivati moramo previdno, da se ne napravi na površini skorja, ki za duši posevek in otežkoča kaljenje. Sejemo peso, zeleno, zelje, redkvice, peteršilj in še druge zelenjadnice pa tudi kumare in bučke. Posevke zalivamo v toplejših urah; zračiti moramo tudi grede in škropimo rastline, ki so podvržene glivičnim boleznim z 1% razstopino modre galice.

Žito kot podpora

Na predlog vladnega komisarja v Trstu je minister za kmetijstvo Rumor odločil, da bodo kmetom na Tržaškem področju brezplačno razdelili 3000 stotov žita kot podporo zaradi lanske slabe letine. Kmetije, ki jih je prizadelo slabo vreme, bodo žito, kadar ga bodo prejeli, lahko zamenjali za živalska krmlila.

TAKŠNIH KOKOSI BI POTREBOVALI. Na Kmečko zvezo je Cač Ivan iz Škedinja prinesel 17,5 dekagramov težko jajce, ki ga je znesla 10 mesecev stara kokoš. Ta izredno plodovita kokoš tehta 3,75 kg. Navadno so njena jajca težka do 7 dkg.

DOSLEJ OBETA LETINA DOBRO. Na Tržaškem in Goriškem je letos sadje celovito izredno bujno. Sadno drevje, kot breskve, marelice, hruške, češnje pa tudi češnje, jo bilo polno cvetja. Marelice ni bilo že dve leti, pa tudi breskve so lani obrodile slabo. Doslej kaže dobro tudi trtni zarod.

POMANJKANJE DELOVNE SILE NA KMETIH. S Tržaškega kraka poročajo, da vlada na kmetih pomanjkanje delovne sile. Na to stran prihajajo na delo tudi Jugoslovani z obmejnega področja. Letos zahtevajo 1500 lir na dan s hrano, medtem ko so se lani